

VIII.

HELDEWIJS MOET NOG EENS NAAR DEN BISCHOP. ZIJN ONTVANGST EN GESPREK. HIJ BELOOFT MONSEIGNEUR VAN EEN KWAAL TE GENEZEN.

's Dinsdagmorgens moest pastoor Helderwijs alweer naar den bisschop te Brugge.

— Ik zal zorgen wat spoediger bij Monseigneur te zijn, sprak hij tot Klara. Ik ben oprecht nieuwsgierig hoe de ontvangst zal wezen.

Om tien uur stond de geestelijke reeds voor het paleis van den kerkvorst. De knecht herkende hem terstond en had heel wat minder te vertellen dan de vorige maal. Hij diende den bezoeker onmiddellijk aan en Helderwijs werd na eenige oogenblikken bij den bisschop toegelaten.

— Zet u, pastoor, zei de overste vriendelijk. Gisteren heb ik het verslag ontvangen. Ge schijnt daar in een moorde-naarshol te wonen.

— Zoo erg is het niet, Monseigneur.

— Maar uw bezoekers hebben mij vreeselijke dingen verteld.

— De ongewoonte, Monseigneur !

— Wat bedoelt ge ?

— Zij, die altijd tusschen vier muren zitten, hebben een gemakkelijk leven, maar kennen de wereld niet.

— Ik begrijp u niet.

— Och, die edellieden willen het volk beschaven zonder er mee in aanraking te komen. Ze kennen hun volk niet en, zoo ze er eens mede in betrekking komen, beven en sidderen zij.

— Maar Lapscheure is berucht.

— Och, er wonen ruwe kerels, maar ik moet doen, zooals mijn meid : kuischen, schuren, er eens met den ruwen borstel overgaan ; dat helpt. Maar sommige menschen weten het beter. Ze zouden willen zeggen b.v. tegen hun bestofte schoenen : « wordt zuiver », doch wachten zich wel den borstel te grijpen om het schoeisel te reinigen. Ge verstaat me, nietwaar Monseigneur ? Laat mij eenige jaren onder mijn volkje verkeeren, zooals nu, en Lapscheure zal een voorbeeld zijn voor menige parochie.

— Handel gelijk ge wilt, ge hebt volkomen vrijheid, heer pastoor.

— Dank u.

— Maar uw soutane is zoo kaal.

— Misschien hebt gij wel een betere voor mij ?

— Is uw wedde dan onvoldoende ?

— Als er veel varkens zijn, wordt het eten dun, zeggen de boeren t' onzent. En als ik veel monden moet stoppen, schiet er weinig geld over om nieuwe kleeren te koopen. Niet dat ik mij daarover bekommer, Monseigneur, ver van daar !

— Maar ge schertst, Heldewijs ! Ge zijt toch maar getweeën in de pastorie ? Ge hebt geen familie bij u, nietwaar ?

— Onder mijn dak, neen, maar veel arme broeders en zusters buiten de woning, Monseigneur.

— Was het gezin van uw ouders dan zoo groot ?

— 't Is familie van Adams kant, zeggen de boeren. Maar ik beschouw dat anders. Als ik lees « Onze Vader », dan

wil dat « onze » beduiden, dat God de vader is van veel kinderen ; dan zijn die kinderen mijn broers en zusters en zoo ik wat heb, moet ik van 't mijne meedeelen, nietwaar, Monseigneur ? En er zijn veel arme menschen te Lapscheure.

— Ik meende, dat uw parochie rijk was ?

— Ja, men telt de rijken, maar de armen slaat men over, is 't zoo niet, Monseigneur ?

— Gij dus niet ? Wat doet ge dan al ?

— Mijn linkerhand mag niet weten wat mijn rechter doet, Monseigneur. En gij dus nog veel minder, neem me niet kwalijk. 't Is echter 's Heeren gebod.

De bisschop glimlachte.

— Dezen noen moet ge met mij middagmalen, Heldewijs, sprak hij minzaam.

— Wel, die uitnoodiging neem ik met genoegen aan, Monseigneur. 'k Heb juist veel tijd.

— Maar ik zal u beteren kost voorzetten, dan gij uw gasten deedt.

De kerkvorst lachte schalks.

— Ze moesten mijn parochie leeren kennen, Monseigneur. Te Lapscheure eten wij van geen koningstafel.

Beide geestelijken bleven nog lang in gesprek.

Op den gestelden tijd stond het noenmaal gereed.

— De heertjes van Zondag zouden hier beter hun gading vinden, zei Heldewijs vrijmoedig. Nu, de wandeling heeft mij ook hongurig gemaakt.

— Ik heb bijna nooit eetlust, kloeg de bisschop.

— Wat ge zegt, Monseigneur !

— 't Is verdrietig !

— En hebt ge gemeesterd ?

— Langs alle kanten, maar zonder baat. 't Is waarlijk verdrietig !

— Drankjes, pilletjes geslikt, zeker, Monseigneur ?

— Met de vleet !

— Dwaasheid van die geneesheeren ! Ik ken een eenvoudig middel.

— Is 't waar ?

— Och, zoo simpel !

— Laat eens rap hooren !

— Ge moet er voor naar Lapscheure komen, Monseigneur. Ik kan 't u niet uitleggen, ik kan het u hier evenmin toedienen.

— Raadselachtig als altijd !

— Toch niet, Monseigneur ! Als ge nu al zooveel gemeesterd, gedronken en geslikt hebt, waarom dan opgezien tegen een kleine reis naar een parochie, twee uren en half van hier.

— Ge hebt gelijk, ik zal komen.

— Wanneer ?

— Morgen na den noen ; omstreeks drie uur ben ik bij u.

— 'k Zal u verwachten en, wat meer is, genezen.

— 'k Hoop het. Nu, de dorpingen hebben soms kruiden die krachtiger zijn dan doktersmiddelen.

— Wij hebben t' onzent nooit een pillendraaier van doen. De menschen sterven zonder dokters ook wel.

— Gij kluchtigaard !

— Ik spreek ernstig, Monseigneur.

Heldewijs liet zich de spijzen goed smaken. Na zich wel versterkt te hebben, nam hij afscheid en ving zijn terugtocht aan.

Te Damme poosde hij een uurtje bij zijn vriend. Beide pastoors maakten zich vroolijk over de avonturen der jonge edellieden.

— Ik zag ze terugkeeren van Brugge, vertelde de Damsche priester. Ik moest hun niets vragen : 't lange gezicht, dat ieder trok, bewees mij duidelijk genoeg, dat ze bij den bisschop niet wel ontvangen waren geweest.

— Morgen komt Monseigneur naar Lapscheure.

— Wat een eer !

— Ik moet hem genezen, of beter hem eetlust schenken.

— Gij ?

— Ja.

Heldewijs fluisterde zijn ambtgenoot iets in 't oor.

— Hoe durft ge ! riep de pastoor van Damme.

— Waarom niet ! Als de bisschop maar genezen is.

— Ge moet oppassen.

— Ja, ja, dat weet ik wel.

Vroolijk kwam Heldewijs in zijn pastorie terug. Van het verwachte bezoek vertelde hij geen woord aan zijn dienstmaagd.

— Klara, sprak hij 's avonds, is 't al lang, sedert ge uw zuster te Sluis bezocht hebt ?

— Reeds twee maanden.

— 't Wordt dan tijd, dat ge er eens heengaat. Morgen, na den noen, hebt ge verlof tot 's avonds.

— Wel bedankt voor uw goedheid, mijnheer de pastoor. Ha, Mathilde zal gelukkig zijn !

— Te beter. 'k Heb gaarne, dat de menschen zich tevreden gevoelen.

— Boer Lammens heeft een vetten haan gebracht.

— Steek hem morgen in den pot. We zullen eens smullen.

— Ja, meester.

— Nu ga ik nog een wandelinkje doen. 't Is frisch in de velden en 'k zie niets liever dan Gods schoone werken.

HANS VAN HORENBEEK

De Pastoor van Lapscheure

L. OPDEBEEK
UITGEVER ❖ ❖ ANTWERPEN

HANS VAN HORENBEEK

MERKWAARDIG LEVEN

VAN

FRANCISCUS HELDEWIJS

PASTOOR VAN LAPSCHEURE

Penteekeningen van STAN VAN OFFEL
Kleuromslag van EDMOND VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN